

KONINKLIJK BESLUIT VAN 30 NOVEMBER 2006 TOT VASTSTELLING VAN DE CASSATIE-PROCEDURE BIJ DE RAAD VAN STATE

(B.S., 01/12/2006, p. 66844; erratum, B.S., 04/05/2007, p. 23745)

Door het coördinatiebureau geconsolideerde tekst, toepasselijk vanaf 01/03/2018

Lijst van de artikelen die gewijzigd worden met inwerkingtreding op 01/03/2018

De artikelen 3, 5 tot 7, 18, 28, 29, 31, 33, 33/1, 34 tot 36 en 49.

Artikel dat gewijzigd wordt met inwerkingtreding op 02/04/2014

Artikel 28, 5° en 32.

Lijst van de artikelen die gewijzigd worden met inwerkingtreding op 01/03/2014

Artikel gewijzigd bij K.B. 28/01/2014: art. 4, 4°.

Artikelen gewijzigd bij K.B. 30/01/2014: art. 6, 26, 27, 28, 1° en 4°, 32, 33, eerste lid, 33/1, en 36.

Lijst van de artikelen die gewijzigd worden met inwerkingtreding op 01/02/2014

De artikelen 7, 39 en 42.

Artikel dat gewijzigd wordt met inwerkingtreding op 25/06/2011

Artikel 38

Lijst van de wijzigende akten

1. K.B. 25/04/2007 (B.S., 30/04/2007, p. 22969), art. 97 en 100
2. K.B. 24/05/2011 (B.S., 15/06/2011, p. 34653), art. 5
3. K.B. 13/01/2014 (B.S., 16/01/2014, p. 2993), art. 5 tot 9
4. K.B. 28/01/2014 (B.S., 03/02/2014, p. 9080, err. B.S., 13/02/2014, blz. 12410), art. 50
5. K.B. 30/01/2014 (B.S., 03/02/2014, p. 9118, err. B.S., 13/02/2014, blz. 12410), art. 9 tot 16
6. K.B. 28/03/2014 (B.S., 02/04/2014, p. 28409; err. B.S., 17/04/2014, blz. 33153, err. B.S., 18/04/2014, blz. 33734), art. 6, 7 en 9
7. [K.B. 25/12/2017](#) (B.S., 26/01/2018, p. 5927), art. 30 tot 45, 46 (overgangsbepalingen)¹ en 47, 2° (inwerkingtreding)

¹ “In de zaken, ingeleid voor de inwerkingtreding van dit besluit en waarin het rolrecht nog niet werd gekwetten, moeten de partijen die werden uitgenodigd het recht te voldoen, op straffe van verwerping, het verschuldigde bedrag betalen binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van dit besluit.

In geval van niet-betaling gelden de bepalingen van het besluit van de Regent van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State en van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State met

Consolidatiemethode

1. Elke wijziging aan het koninklijk besluit van 30 november 2006 wordt aangegeven tussen vierkante haakjes; een voetnoot geeft achtereenvolgens het voorwerp van de wijziging aan, de wijzigende akte, het wijzigend artikel, de datum van inwerkingtreding ervan en eventueel de bepalingen met betrekking tot het temporeel toepassingsgebied, met inbegrip van de overgangsbepalingen.

2. De artikelen 52 tot 55 zijn wijzigingsbepalingen en worden niet in de consolidatie opgenomen.

3. Redactionele fouten worden rechtgezet. Hierin kunnen twee soorten fouten onderscheiden worden:

3.1. De hierna vermelde fouten worden rechtgezet zonder specifieke vermelding:

a) de schrijffouten (voorbeeld: het gebruik van een kleine letter bij de aanvang van een zin);

b) de fouten met betrekking tot de leestekens die geen enkele commentaar behoeven en waarvan de rechtzetting geen uitwerking heeft op de strekking van de betreffende bepaling (voorbeelden: geen punt op het einde van een artikel; geen komma tussen het artikelnummer en de vermelding van zijn onderdelen).

3.2. de andere verbeterde redactiefouten worden aangegeven door de vermelding van de betreffende onderdelen tussen haakjes, gevolgd door een voetnoot die aangeeft wat de vergissing in de bekendgemaakte tekst betreft, en, in voorkomend geval, de rechtvaardiging van de verbetering.

4. Met het oog op een eenvormige voorstelling van de geconsolideerde tekst werden de volgende regels toegepast, ongeacht de vorm waarin de teksten gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad :

a) “Artikel” wordt “Art.” behalve bij artikel 1;

b) iedere indeling van de artikelen wordt weergegeven in vette druk. De woorden “hoofdstuk” en “afdeling” zijn altijd in hoofdletters geschreven met het nummer in Arabische of romeinse cijfers zoals in de bekendgemaakte tekst; zij worden gevolgd door een punt en een spatie waarna het opschrift van de onderverdeling, dat aanvangt met een hoofdletter, voorkomt (voorbeeld: **HOOFDSTUK II. Het verzoekschrift**);

c) typografische fouten werden verbeterd (voorbeeld: de leden van een artikel worden altijd gescheiden door een blanco-regel).

Geconsolideerde tekst zie volgende bladzijde

betrekking tot de gevolgen van die niet-betaling en tot de mogelijkheid voor de betrokken partijen om gehoord te worden, al naar gelang het geval.”

HOOFDSTUK I. Definities en werkingssfeer

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1° gecoördineerde wetten: wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

2° rechtscollege: administratief rechtscollege waarvan de beslissing wordt aangevochten;

3° hoofdgriffier: hoofdgriffier van de Raad van State of de door hem aangewezen persoon;

4° eerste voorzitter of voorzitter: korpschef die de [afdeling bestuursrechtspraak]² leidt;

5° staatsraad: lid van de Raad van State dat aangewezen is om het dossier te onderzoeken;

6° auditeur: lid van het Auditoraat dat aangewezen is om het dossier te onderzoeken;

7° algemene procedureregeling: besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de [afdeling bestuursrechtspraak]³ van de Raad van State.

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op de cassatieberoepen ingesteld met toepassing van artikel 14, § 2, van de gecoördineerde wetten tegen beslissingen gewezen in betwiste zaken door een rechtscollege.

HOOFDSTUK II. Het verzoekschrift

Art. 3. § 1. Het verzoekschrift waarbij cassatieberoep wordt ingesteld, wordt ingediend uiterlijk de dertigste dag na de kennisgeving van de bestreden beslissing.

§ 2. Het verzoekschrift, gedagtekend en ondertekend door een advocaat die voldoet aan de voorwaarden bepaald in [artikel 19, vierde lid]⁴, van de gecoördineerde wetten, bevat :

1° het opschrift “cassatieberoep”;

2° de naam, de hoedanigheid, de nationaliteit en de woonplaats of zetel van de verzoekende partij;

3° de woonplaatskeuze bedoeld in artikel 37, eerste lid;

4° de naam en de hoedanigheid van de ondertekenaar van het cassatieberoep;

² Woorden vervangen bij K.B. 25/04/2007, art. 97; iwt. 01/06/2007.

³ Woorden vervangen bij K.B. 25/04/2007, art. 97; iwt. 01/06/2007.

⁴ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 30; iwt. 01/03/2018.

5° de opgave van de beslissing waartegen beroep wordt ingesteld, met vermelding van de aard ervan, evenals van de datum en het nummer waaronder het bij het rechtscollege ingestelde beroep, ingeschreven is;

6° de naam en het adres van de verwerende partij voor het rechtscollege;

7° de opgave van de datum waarop de beslissing van het rechtscollege ter kennis is gebracht van de verzoekende partij in cassatie;

8° een beknopt feitenrelaas;

9° een uiteenzetting van de cassatiemiddelen;

10° de opgave van het taalstatuut van de verzoekende partij, wanneer de wet die op haar van toepassing is, bepaald welke taal ze moet gebruiken voor de Raad van State;

11° de in artikel 21, § 2, eerste lid, bedoelde taal voor het verhoor.

Art. 4. Bij het verzoekschrift worden gevoegd:

1° een kopie van de beslissing van het rechtscollege waartegen het cassatieberoep wordt ingesteld;

2° de inventaris bedoeld in artikel 40, eerste lid;

3° de stukken genummerd overeenkomstig de inventaris bedoeld in artikel 40, eerste lid;

4° in de gevallen waarin de verzoekende partij een rechtspersoon is, een kopie van haar statuten [...]⁵;

5° de in artikel 39, derde lid, bedoelde kopieën van het verzoekschrift.

Art. 5. Wordt niet op de rol ingeschreven en wordt als niet-ingediend beschouwd ieder cassatieberoep:

1° dat niet ondertekend is door een advocaat die voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 19, [vierde lid]⁶, van de gecoördineerde wetten;

2° dat, in voorkomend geval, geen woonplaatskeuze in België bevat;

3° waarbij niet de stukken genoemd in artikel 4 zijn gevoegd.

⁵ Woorden opgeheven bij K.B. 28/01/2014, art. 50; iwt. 01/03/2014.

⁶ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 31; iwt. 01/03/2018.

In geval van toepassing van het eerste lid, stuurt de hoofdgriffier een brief naar de verzoekende partij waarin hij aangeeft waarom de zaak niet op de rol wordt ingeschreven en de verzoekende partij vraagt haar beroep te regulariseren binnen vijf dagen.

De verzoekende partij die haar beroep binnen vijf dagen na ontvangst van de in het tweede lid bedoelde vraag regulariseert, wordt geacht dit te hebben ingediend op de datum van de eerste verzending ervan.

Een beroep dat niet volledig of te laat wordt geregulariseerd, wordt niet op de rol ingeschreven.

[**Art. 6.** Bij het inschrijven van het cassatieberoep op de rol, worden het recht en de bijdrage waarvan sprake is in artikel 66, 6°, en 70, § 1, eerste lid, 2°, van de algemene procedureregeling voldaan overeenkomstig artikel 71 van dezelfde regeling met dien verstande dat bij niet-betaling geen advies van het auditoraat vereist is.]⁷

HOOFDSTUK III. De procedure van toelating

Art. 7. [Nadat het rolrecht en de bijdrage bedoeld in artikel 66, 6°, van de algemene procedureregeling overeenkomstig artikel 6 zijn betaald]⁸, verzoekt de hoofdgriffier, met alle middelen en tegen ontvangstmelding, het rechtscollege [hem]⁹ het dossier van de zaak toe te sturen.

Het rechtscollege stuurt, met alle middelen en tegen ontvangstmelding, het dossier van de zaak toe binnen twee werkdagen. Het stuurt ook een [...] ¹⁰ kopie van de bestreden beslissing toe, [...] ¹¹.

Art. 8. De eerste voorzitter of de voorzitter wijst de zaak onverwijld toe.

Art. 9. De hoofdgriffier verstuurt het verzoekschrift en het dossier onverwijld naar de staatsraad die, bij wege van beschikking en zonder terechtzitting, uitspraak doet over de toelaatbaarheid van het beroep.

⁷ Art. 6 vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 32; iwt. 01/03/2018 en overgangsbepalingen: K.B. 25/12/2017, art. 46:

“In de zaken, ingeleid voor de inwerkingtreding van dit besluit en waarin het rolrecht nog niet werd gekweten, moeten de partijen die werden uitgenodigd het recht te voldoen, op straffe van verwerping, het verschuldigde bedrag betalen binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van dit besluit.

In geval van niet-betaling gelden de bepalingen van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State en van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State met betrekking tot de gevolgen van die niet-betaling en tot de mogelijkheid voor de betrokken partijen om gehoord te worden, al naar gelang het geval.”

⁸ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 33; iwt. 01/03/2018.

⁹ Woord vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 33; iwt. 01/03/2018.

¹⁰ Woord opgeheven bij K.B. 13/01/2014, art. 7; iwt. 01/02/2014.

¹¹ Woorden opgeheven bij K.B. 13/01/2014, art. 7; iwt. 01/02/2014.

Art. 10. In de gevallen genoemd in artikel 92, § 2, van de gecoördineerde wetten maakt de eerste voorzitter of de voorzitter de zaak bij beschikking aanhangig bij de verenigde kamers of bij de algemene vergadering van de [afdeling bestuursrechtspraak]¹², waarbij deze uiterlijk binnen acht dagen na deze aanhangigmaking worden bijeengeroepen.

Art. 11. De beschikking van niet-toelaatbaarheid sluit de procedure onherroepelijk af.

De hoofdgriffier brengt de beschikking van niet-toelaatbaarheid onverwijld ter kennis van de partijen.

De hoofdgriffier deelt de beschikking van niet-toelaatbaarheid mee aan het rechtscollege en bezorgt tegelijkertijd het dossier van de zaak terug aan het rechtscollege. Hij voegt daarbij een kopie van het verzoekschrift.

HOOFDSTUK IV. De procedure na toelating

AFDELING I. De voorafgaande maatregelen

Art. 12. De hoofdgriffier brengt de beschikking van toelaatbaarheid ter kennis van de partijen en brengt hen ervan op de hoogte dat het dossier van de zaak is neergelegd. Bij de kennisgeving bestemd voor de verwerende partij wordt een kopie van het verzoekschrift gevoegd.

De hoofdgriffier bezorgt onverwijld een kopie van het verzoekschrift en van de beschikking van toelaatbaarheid aan de auditeur-generaal, die erop toeziet dat de voorafgaande maatregelen worden uitgevoerd. Hij wijst daartoe een auditeur aan.

Op basis van de aanwijzingen van de auditeur, brengt de hoofdgriffier het verzoekschrift ter kennis van de bij de zaak voor het rechtscollege betrokken partijen, met uitzondering van die genoemd in het eerste lid, en die belang hebben om tussen te komen.

De hoofdgriffier zendt het rechtscollege de beschikking van toelaatbaarheid en het verzoekschrift ter informatie toe.

Art. 13. De verwerende partij beschikt over dertig dagen, te rekenen vanaf de kennisgeving bedoeld in artikel 12, eerste lid, om de griffie een memorie van antwoord toe te zenden.

Art. 14. De hoofdgriffier bezorgt een kopie van de memorie van antwoord aan de verzoekende partij, die over dertig dagen beschikt om de griffie een memorie van wederantwoord toe te zenden.

¹² Woorden vervangen bij K.B. 25/04/2007, art. 97; iwt. 01/06/2007.

Indien er niet tijdig een memorie van antwoord wordt ingediend, brengt de hoofdgriffier de verzoekende partij ervan op de hoogte dat ze de memorie van wederantwoord mag vervangen door een toelichtende memorie bij het verzoekschrift.

De memorie van wederantwoord of de toelichtende memorie heeft de vorm van een samenvattende memorie waarin alle argumenten van de verzoekende partij op een rij worden gezet. Behoudens wat de ontvankelijkheid van het beroep en van de middelen betreft, doet de Raad van State uitspraak op basis van de samenvattende memorie.

De hoofdgriffier brengt de memorie van wederantwoord of de toelichtende memorie ter kennis van de verwerende partij.

Art. 15. § 1. Voor de toepassing van artikel 21, tweede lid, van de gecoördineerde wetten, brengt de hoofdgriffier, op verzoek van de auditeur, de partijen ter kennis dat de staatsraad bij zijn uitspraak de ontstentenis van het vereiste belang zal vaststellen, tenzij één van de partijen binnen een termijn van vijftien dagen vraagt om te worden gehoord.

Indien geen van de partijen vraagt om gehoord te worden, stelt de staatsraad bij zijn uitspraak de ontstentenis vast van het vereiste belang.

Indien een partij vraagt om gehoord te worden, roept de staatsraad de partijen op om op korte termijn te verschijnen. De staatsraad doet, nadat hij de partijen en het advies van de auditeur heeft gehoord, onverwijld uitspraak over de ontstentenis van het vereiste belang.

§ 2. Wanneer de hoofdgriffier de memorie van antwoord ter kennis brengt van de verzoekende partij of wanneer hij haar ter kennis brengt dat binnen de voorziene termijn geen dergelijke memorie is ingediend, maakt hij melding van artikel 21, tweede lid, van de gecoördineerde wetten, alsook van paragraaf 1 van dit artikel.

AFDELING II. Het verslag en de onderzoeksmaatregelen

Art. 16. Nadat de voorafgaande maatregelen zijn uitgevoerd, maakt de auditeur een verslag op waarin hij een standpunt inneemt over de beslechting van het geschil.

Te dien einde voert hij rechtstreeks briefwisseling met alle overheden en kan hij zowel aan deze als aan de partijen alle dienstige gegevens en documenten vragen. De artikelen 16 tot 25 van de algemene procedureregeling zijn van toepassing.

Dit gedagtekend en ondertekend verslag wordt aan de kamer bezorgd.

Art. 17. Elk aanvullend verslag bedoeld in artikel 24 van de gecoördineerde wetten, wordt gedagtekend en ondertekend aan de kamer bezorgd.

AFDELING III. De procedure na verslag

Art. 18. § 1. Wanneer de auditeur concludeert dat het beroep niet-ontvankelijk is of moet worden verworpen, brengt de hoofdgriffier het verslag ter kennis van de verzoekende partij, die dertig dagen de tijd heeft om te vragen dat de procedure wordt voortgezet teneinde te worden gehoord.

Indien de verzoekende partij niet vraagt om te worden gehoord, bezorgt de hoofdgriffier het dossier aan de kamer, opdat deze de afstand van geding kan toewijzen, overeenkomstig artikel 21, [zevende lid]¹³, van de gecoördineerde wetten. Het verslag van de auditeur wordt samen met het arrest ter kennis gebracht van de partijen die het nog niet zouden hebben ontvangen.

Indien de verzoekende partij vraagt om te worden gehoord, bepaalt de staatsraad bij beschikking de datum waarop de partijen moeten verschijnen.

De hoofdgriffier maakt melding van deze paragraaf bij de kennisgeving, aan de verzoekende partij, van het verslag waarin wordt geconcludeerd dat het beroep niet-ontvankelijk is of moet worden verworpen.

§ 2. Wanneer de auditeur niet concludeert dat het beroep niet-ontvankelijk is of moet worden verworpen, bepaalt de kamervoorzitter of de staatsraad die hij aanwijst meteen bij beschikking de datum van de terechtzitting waarop het beroep zal worden behandeld.

AFDELING IV. De verkorte procedures

Art. 19. Wanneer blijkt dat het beroep doelloos is geworden of slechts korte debatten vereist, bezorgt de auditeur zijn verslag onmiddellijk aan de kamer.

De staatsraad roept de verzoeker, de verwerende partij en de tussenkomende partij op om op korte termijn te verschijnen.

Indien de staatsraad het eens is met de conclusies van het verslag van de auditeur, wordt de zaak definitief beslecht. In het tegenovergestelde geval, wordt de procedure voortgezet overeenkomstig de artikelen 13 tot 18.

¹³ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 34; iwt. 01/03/2018.

AFDELING V. De verwijzingen naar de algemene vergadering

Art. 20. Wanneer de staatsraad van oordeel is dat met het oog op een eenvormige rechtspraak een verwijzing naar de algemene vergadering van de [afdeling bestuursrechtspraak]¹⁴ noodzakelijk is, brengt hij de eerste voorzitter of de voorzitter daarvan onverwijld op de hoogte.

De eerste voorzitter of de voorzitter beslist of er aanleiding is om de verwijzing naar de algemene vergadering te bevelen.

Indien het verslag over de zaak reeds is opgemaakt, maakt de eerste voorzitter of de voorzitter de zaak aanhangig bij de algemene vergadering van de [afdeling bestuursrechtspraak]¹⁵ bij beschikking waarin deze binnen een minimumtermijn van vijftien dagen wordt bijeengeroepen en waarbij de staatsraad wordt aangewezen die belast is met de verslaggeving op de terechtzitting. Indien er nog geen verslag is opgemaakt, wordt te werk gegaan overeenkomstig de artikelen 13 tot 18 voordat enige oproeping voor de terechtzitting wordt gedaan.

Er wordt te werk gegaan overeenkomstig het derde lid in de gevallen bedoeld in artikel 92, § 1, tweede en derde lid, van de gecoördineerde wetten.

AFDELING VI. De terechtzitting

Art. 21. § 1. De hoofdgriffier brengt de beschikking tot bepaling van de rechtsdag ten minste vijftien dagen vóór de datum van de terechtzitting ter kennis van de auditeur, alsook van alle partijen. Bij de oproeping van de partijen worden de processtukken gevoegd die ze nog niet in hun bezit zouden hebben.

§ 2. Wanneer de in het verzoekschrift vermelde taal voor het verhoor niet het Nederlands, het Frans of het Duits is en de verzoekende partij niet het Nederlands of het Frans heeft gekozen als taal voor het onderzoek van haar asielaanvraag door het bestuur, roept de hoofdgriffier een tolk op indien de kamer beslist deze partij te horen.

De tolkkosten worden bepaald overeenkomstig de artikelen 73 tot 75 van de algemene procedureregeling.

Art. 22. De terechtzittingen van de kamer die zitting houdt krachtens artikel 14, § 2, van de gecoördineerde wetten zijn openbaar.

De kamer kan, ambtshalve of op verzoek van één de partijen, bevelen dat de zaak met gesloten deuren wordt behandeld wanneer openbaarheid gevaar oplevert voor de orde of de zeden, wanneer enig ander wettig belang zulks vereist of wanneer het dossier stukken bevat die vertrouwelijk zijn bevonden.

¹⁴ Woorden vervangen bij K.B. 25/04/2007, art. 97; iwt. 01/06/2007.

¹⁵ Woorden vervangen bij K.B. 25/04/2007, art. 97; iwt. 01/06/2007.

De behandeling met gesloten deuren wordt bevolen bij een gemotiveerde beslissing.

Art. 23. De debatten worden geleid door de kamervoorzitter of de staatsraad die hem vervangt.

De aanwezigen wonen de zitting bij met onbedekt hoofd, eerbiedig en in stilte.

Hetgeen de kamervoorzitter of de hem vervangende staatsraad met het oog op de handhaving van de orde beveelt, wordt stipt en terstond uitgevoerd.

Dezelfde voorschriften worden nageleefd in de plaatsen waar, hetzij de staatsraden, hetzij de auditeurs de functies van hun ambt waarnemen.

Art. 24. Een andere staatsraad dan degene die eventueel de onderzoeksverrichtingen heeft gesteld, vat de toedracht van de zaak en de middelen van de partijen samen.

De partijen en hun advocaten kunnen mondelinge opmerkingen naar voren brengen.

Geen andere middelen mogen worden aangevoerd dan die welke, al naar het geval, in het verzoekschrift of in de memories zijn uiteengezet.

De staatsraad en de auditeur stellen de vragen die nodig zijn voor het advies en het arrest.

Aan het einde van de debatten geeft de auditeur zijn advies over de zaak.

De kamervoorzitter of de hem vervangende staatsraad verklaart daarna de debatten voor gesloten en neemt de zaak in beraad.

AFDELING VII. De tussengeschillen

Art. 25. Wat de tussengeschillen betreft, wordt te werk gegaan overeenkomstig de artikelen 51 en 55 tot 65 van de algemene procedureregeling.

Art. 26. De bij de zaak voor het rechtscollege betrokken partijen, met uitzondering van die genoemd in artikel 12, eerste lid, mogen in het geding tussenkomen overeenkomstig artikel 21bis van de gecoördineerde wetten. [Het recht waarvan sprake is in artikel 70, § 2, van de algemene procedureregeling wordt voldaan overeenkomstig artikel 71 van dezelfde regeling.]¹⁶

¹⁶ Zin vervangen bij K.B. 30/01/2014, art. 10; iwt. 01/03/2014. Temporeel toepassingsgebied: treedt in werking op 1 maart 2014 “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

AFDELING VIII. Het verzet, het derden-verzet en het verzoek tot herziening

Art. 27. De artikelen 40 tot 50sexies van de algemene procedureregeling zijn van toepassing. [Het recht waarvan sprake is in artikel 70, § 1, 3°, van de algemene procedureregeling wordt voldaan overeenkomstig artikel 71 van dezelfde regeling.]¹⁷

HOOFDSTUK V. De kosten en [de rechtsbijstand]¹⁸

AFDELING I. De kosten

Art. 28. De kosten omvatten:

1° [de rechten waarvan sprake is [in artikel 66, 1°,]¹⁹ van de algemene procedureregeling]²⁰;

2° de honoraria en voorschotten van de deskundigen;

3° het getuigengeld.

[4° de verblijf- en reiskosten veroorzaakt door onderzoeksdaden.]²¹

[5° de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten]²²

¹⁷ Zin vervangen bij K.B. 30/01/2014, art. 11; iwt. 01/03/2014. Temporeel toepassingsgebied: treedt in werking op 1 maart 2014 “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

¹⁸ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 35; iwt. 01/03/2018.

¹⁹ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 36, eerste streepje; iwt. 01/03/2018.

²⁰ Woorden vervangen bij K.B. 30/01/2014, art. 12, 1°; iwt. 01/03/2014. Temporeel toepassingsgebied: treedt in werking op 1 maart 2014 “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

²¹ 4° ingevoegd bij K.B. 30/01/2014, art. 12, 2°; iwt. 01/03/2014. Temporeel toepassingsgebied: treedt in werking op 1 maart 2014 “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

²² 5° ingevoegd bij K.B. 28/03/2014, art. 6; iwt. 02/04/2014 en van toepassing op iedere vordering tot schorsing of tot voorlopige maatregelen ingediend bij uiterst dringende noodzakelijkheid, te rekenen van die datum, en die geen bijkomende vordering vormt bij een vóór die datum ingediend beroep tot nietigverklaring, alsook op elke aanvraag, moeilijkheid en elk beroep, bedoeld in de artikelen 11, 12, 13, 14 en 16, 1° tot 8°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, ingediend te rekenen van die datum, en op de gelijktijdig dan wel later ingediende bijkomende vorderingen (K.B. 28/03/2014, art. 9).

[6° de bijdrage bedoeld in artikel 4, § 4, van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.]²³

Art. 29. Is het beroep ingediend door een privaatrechtelijk persoon, dan kan de Raad van State de consignatie van een voorschot gelasten om de honoraria en voorschotten van de deskundigen en het getuigengeld te dekken.

Is het beroep ingediend door een publiekrechtelijk persoon, dan worden [de in artikel 70 van de algemene procedureregeling bedoelde rechten en de in artikel 28, 6°, bedoelde bijdrage in debet begroot, en worden]²⁴ de honoraria en voorschotten van de deskundigen en het getuigengeld door de federale overheidsdienst Financiën voorgeschoten en als uitgaven in de rekeningen ten bezware van de begroting van de federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken geboekt.

Art. 30. De Raad van State begroot de kosten en doet uitspraak over de bijdrage in de betaling ervan in de beschikking van niet-toelaatbaarheid of in het eindarrest.

Art. 31. De federale overheidsdienst Financiën vordert de inning van de door de hoofdgriffier in debet begrote rechten [en de in debet begrote bijdrage bedoeld in artikel 28, 6°],²⁵ en van de andere kosten die deze dienst heeft voorgeschoten.

Te dien einde zendt de hoofdgriffier aan [de administratie van de FOD Financiën belast met de inning en invordering van de niet fiscale schuldvorderingen]²⁶ een afschrift van de beschikking van niet-toelaatbaarheid of van het eindarrest, samen met een omstandige opgave van de in te vorderen bedragen.

Art. 32. [De artikelen 67, 72 tot 77, en 84/1]²⁷ tot 77 van de algemene procedureregeling zijn van toepassing.

AFDELING II. [De rechtsbijstand]²⁸

²³ 6° ingevoegd bij K.B. 25/12/2017, art. 36, tweede streepje; iwt. 01/03/2018.

²⁴ Woorden ingevoegd bij K.B. 25/12/2017, art. 37; iwt. 01/03/2018.

²⁵ Woorden ingevoegd bij K.B. 25/12/2017, art. 38, 1°; iwt. 01/03/2018.

²⁶ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 38, 2°; iwt. 01/03/2018.

²⁷ Woorden vervangen bij K.B. 28/03/2014, art. 7; iwt. 02/04/2014 en “van toepassing op iedere vordering tot schorsing of tot voorlopige maatregelen ingediend bij uiterst dringende noodzakelijkheid, te rekenen van die datum, en die geen bijkomende vordering vormt bij een vóór die datum ingediend beroep tot nietigverklaring, alsook op elke aanvraag, moeilijkheid en elk beroep, bedoeld in de artikelen 11, 12, 13, 14 en 16, 1° tot 8°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, ingediend te rekenen van die datum, en op de gelijktijdig dan wel later ingediende bijkomende vorderingen” (K.B. 28/03/2014, art. 9). Voordien werden er woorden opgeheven bij K.B. 30/01/2014, art. 13; iwt. 01/03/2014, opheffing die toepasselijk was “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

²⁸ Opschrift vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 39; iwt. 01/03/2018.

Art. 33. Iedere partij kan het voordeel van [de rechtsbijstand]²⁹ vragen voor de honoraria, voorschotten of rechten bedoeld in artikel 28, [1, 2, 3° en 4°]³⁰.

Het voordeel van [de rechtsbijstand]³¹ kan worden toegekend aan:

1° iedere persoon die bijstand ontvangt van een centrum dat maatschappelijke hulp verstrekt op overlegging van een attest van dit centrum;

2° iedere persoon die opgesloten, gevangen gehouden of vastgehouden wordt op een bepaalde plaats;

3° iedere minderjarige op overlegging van een identiteitsbewijs of van enig ander document dat zijn staat bewijst;

4° iedere persoon die aantoont dat hij juridische tweedelijnsbijstand ontvangt in de zin van artikel 508/1 van het Gerechtelijk Wetboek;

5° iedere andere persoon die aan de hand van bewijskrachtige documenten bewijst dat zijn inkomsten ontoereikend zijn.

[**Art. 33/1.** Voor cassatieberoepen [wordt de rechtsbijstand van rechtswege toegestaan wanneer]³² daartoe besloten is door het rechtscollège dat de bestreden beslissing heeft genomen.]³³

Art. 34. De kamervoorzitter bij dewelke de zaak aanhangig is of de staatsraad die hij aanwijst, doet zonder rechtspleging uitspraak over [het verzoek tot rechtsbijstand]³⁴.

Zo daartoe grond bestaat hoort hij de partijen.

Zijn beslissing is niet vatbaar voor enig beroep.

Art. 35. De kamervoorzitter bij dewelke de zaak aanhangig is of de staatsraad die hij aanwijst, kan [de rechtsbijstand]³⁵ toestaan voor de door hem te bepalen akten en verrichtingen.

²⁹ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 40; iwt. 01/03/2018.

³⁰ Woorden vervangen bij K.B. 30/01/2014, art. 14; iwt. 01/03/2014. Temporeel toepassingsgebied: treedt in werking op 1 maart 2014 “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

³¹ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 40; iwt. 01/03/2018.

³² Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 41; iwt. 01/03/2018.

³³ Art. 33/1 ingevoegd bij K.B. 30/01/2014, art. 15; iwt. 01/03/2014. Temporeel toepassingsgebied: treedt in werking op 1 maart 2014 “ten opzichte van de procedurehandelingen die vanaf die datum worden ingediend” (K.B. 30/01/2014, art. 19).

³⁴ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 42; iwt. 01/03/2018.

³⁵ Woorden vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 43; iwt. 01/03/2018.

[Art. 36. Als de rechtsbijstand wordt toegestaan, worden de rechten waarvan sprake is in artikel 28, 1°, door de hoofdgriffier in debet begroot en de kosten waarvan sprake is in artikel 28, 2° tot 4°, worden ten voordele van de aanvrager door de Federale Overheidsdienst Financiën voorgesloten en als uitgaven in de rekeningen ten bezware van de begroting van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken geboekt.

De beschikking waarbij de rechtsbijstand wordt toegestaan, geldt als betaling van het recht bedoeld in artikel 70, §§ 1 tot 3, van de algemene procedureregeling wat betreft het verrichten van de proceshandelingen voor de Raad van State.

Ingeval het verzoek tot rechtsbijstand afgewezen wordt, beschikt de aanvrager daarvan over een termijn van dertig dagen vanaf de ontvangst van de beschikking die het verzoek tot rechtsbijstand afwijst om het rolrecht en de bijdrage bedoeld in artikel 28, 6°, overeenkomstig artikel 71, van de algemene procedureregeling te betalen, met dien verstande dat bij niet-betaling het advies van het auditoraat enkel vereist is nadat het cassatieberoep toelaatbaar werd verklaard.

Met het oog op de invordering van de in debet begrote rechten en van de andere kosten, doet de hoofdgriffier aan de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en invordering van de niet fiscale schuldvorderingen een afschrift van de beschikking van niet-toelaatbaarheid of het eindarrest toekomen, samen met een omstandige opgave van de in te vorderen bedragen.]³⁶

HOOFDSTUK VI. Algemene bepalingen

AFDELING I. De partijen in de zaak

Art. 37. Met uitzondering van de administratieve overheden, kiest elke partij in een cassatieprocedure in haar eerste processtuk woonplaats in België.

Die woonplaatskeuze geldt voor alle daaropvolgende processtukken.

Elke wijziging van de woonplaatskeuze wordt uitdrukkelijke geformuleerd en voor elk beroep afzonderlijk en bij aangetekend schrijven ter kennis gebracht van de hoofdgriffier, met vermelding van het volledige rolnummer van het beroep waarop de wijziging betrekking heeft.

Bij overlijden van een partij, en behalve bij hervatting van het geding, worden alle mededelingen en kennisgevingen van de Raad van State rechtsgeldig gedaan op de gekozen woonplaats van de overledene ter attentie van de gezamenlijke rechtverkrijgenden, zonder vermelding van de namen en hoedanigheden.

Art. 38. Het dossier van de zaak ligt voor de partijen en hun advocaten ter inzage op de griffie.

³⁶ Art. 36 vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 44; iwt. 01/03/2018.

[Wanneer stukken vertrouwelijk worden behandeld door het rechtscollege dat de bestreden beslissing heeft genomen, blijven zij dit ook voor de Raad van State.]³⁷

AFDELING II. De verzendingen naar de Raad van State

Art. 39. Alle processtukken en andere stukken worden bij ter post aangetekende brief naar de Raad van State verzonden.

Alle processtukken die, in de loop van het geding, buiten termijn toekomen, worden ambtshalve uit de debatten geweerd.

Bij elk processtuk worden zes kopieën gevoegd die door de ondertekenaar eensluidend zijn verklaard.

[...]³⁸

Art. 40. Elk processtuk van de partijen gaat vergezeld van een inventaris waarin, voor elk bijgevoegd stuk, het nummer van de bijlage en een korte beschrijving van de aard ervan wordt aangegeven. De inventaris wordt ter kennis gebracht samen met het processtuk waarop hij betrekking heeft.

Elke verwijzing, in de processtukken van de partijen, naar een overgelegd stuk, vermeldt het nummer waaronder de bijlage geïnventariseerd is en het processtuk waarbij de bijlage is gevoegd.

De Raad van State kan te allen tijde, na de toelating van het cassatieberoep, een partij verzoeken haar processtukken in overeenstemming te brengen met het tweede lid binnen de door de Raad van State gestelde termijn.

AFDELING III. De verzendingen door de Raad van State

Art. 41. Alle kennisgevingen, mededelingen en oproepingen door de griffie worden rechtsgeldig gedaan op de gekozen woonplaats.

De verzending van de processtukken door de Raad van State, alsook de kennisgevingen, mededelingen en oproepingen geschieden bij ter post aangetekend schrijven met ontvangstmelding; tenzij anders bepaald in de wet of in dit besluit, kunnen die zendingen evenwel bij gewone brief worden verstuurd, wanneer de ontvangst ervan geen termijn doet ingaan.

³⁷ Lid ingevoegd bij K.B. 24/05/2011, art. 5; iwt. 25/06/2011

³⁸ Leden 4 en 5 opgeheven bij K.B. 13/01/2014, art. 8; iwt. 01/02/2014.

[AFDELING IIIbis. Elektronische procesvoering]³⁹

[Art. 42. Artikel 85bis van het algemeen procedurereglement is van toepassing met dien verstande dat men moet vervangen :

1° in § 5, de verwijzing naar artikel 1 door een verwijzing naar artikel 3, § 2, van onderhavig besluit;

2° in §§ 8 en 9, de verwijzingen naar artikel 3bis door de verwijzingen naar artikel 5 van onderhavig besluit;

3° in §§ 11, 13 et 14, de verwijzingen naar artikel 84 door de verwijzingen naar artikel 39 van onderhavig besluit;

4° in § 13, alinea 5, de verwijzingen naar de artikelen 36 en 37 door de verwijzingen naar de artikelen 49 en 50 van onderhavig besluit;

5° in § 12, de verwijzing naar artikel 87, § 2 door een verwijzing naar artikel 38, tweede lid, van onderhavig besluit.

De bepalingen van dit artikel zijn eveneens van toepassing op het rechtscollege dat het aangevochten arrest heeft gewezen.]⁴⁰

AFDELING IV. De berekening van de termijnen

Art. 43. De dag van de akte die het uitgangspunt is van een termijn wordt er niet in begrepen.

De vervalddag wordt in de termijn gerekend.

Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag verplaatst op de eerstvolgende werkdag.

³⁹ Afdeling ingevoegd bij K.B. 13/01/2014, art. 5; iwt. 01/02/2014.

⁴⁰ Art. 42 vervangen bij K.B. 13/01/2014, art. 6; iwt. 01/02/2014.

Art. 44. Alvorens overeenkomstig artikel 37 woonplaats is gekozen, worden de in dit besluit genoemde termijnen verlengd met dertig dagen voor personen die in een land van Europa verblijven dat niet aan België grenst en met negentig dagen voor personen die buiten Europa verblijven.

Art. 45. De bij dit besluit bedoelde termijnen lopen tegen de minderjarigen, de ontzette personen en andere onbekwamen.

De Raad van State kan dezen nochtans van het verval ontheffen wanneer het vaststaat dat hun vertegenwoordiging niet tijdig was verzekerd vóór het verstrijken der termijnen.

Art. 46. In spoedeisende gevallen kan de kamer waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, na advies van de auditeur, bevelen om de voor de proceshandelingen voorgeschreven termijnen te verkorten.

AFDELING V. De beschikkingen en de arresten

Art. 47. De beschikkingen van niet-toelaatbaarheid en de arresten worden gemotiveerd. Deze beschikkingen dienen bondig gemotiveerd te zijn.

Enkel de arresten worden uitgesproken in openbare terechtzitting.

Art. 48. De beschikkingen van toelaatbaarheid, de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid en de arresten bevatten het dictum en de volgende vermeldingen :

1° de naam, verblijfplaats of zetel van de partijen en de naam en hoedanigheid van de persoon die hen vertegenwoordigt of bijstaat;

2° de toepasselijke bepalingen over het gebruik van de talen;

3° de datum en de naam van de staatsraad of van de staatsraden die erover hebben beraadslaagd;

4° in voorkomend geval, de gekozen woonplaats.

De beschikkingen van niet-toelaatbaarheid en de arresten bevatten tevens de motieven waarop het dictum gebaseerd is.

De arresten bevatten bovendien de volgende vermeldingen :

1° de oproeping van de partijen, van hun advocaten, alsook hun eventuele aanwezigheid op de terechtzitting;

2° de mededeling of het advies van de auditeur al dan niet eensluidend is met het arrest;

3° dat uitspraak is gedaan in openbare terechtzitting.

Art. 49. De beschikkingen en de arresten worden ondertekend door de kamervoorzitter of door de staatsraad belast met de zaak, alsmede door de [griffier]⁴¹.

De hoofdgriffier brengt de beschikkingen en de arresten ter kennis van de partijen.

Art. 50. De beschikkingen van niet-toelaatbaarheid en de arresten zijn van rechtswege uitvoerbaar. De Koning zorgt voor de uitvoering ervan.

De hoofdgriffier vermeldt op de expedities, na het dictum, en naargelang van het geval, één van de hierna volgende uitvoeringsformulieren :

« De Ministers en de administratieve overheden, wat hen aangaat, zijn gehouden te zorgen voor de uitvoering van dit arrest. De daartoe aangezochte gerechtsdeurwaarders zijn gehouden hiertoe hun medewerking te verlenen wat betreft de dwangmiddelen van gemeen recht. »;

« De Ministers en de administratieve overheden, wat hen aangaat, zijn gehouden te zorgen voor de uitvoering van deze beschikking. De daartoe aangezochte gerechtsdeurwaarders zijn gehouden hiertoe hun medewerking te verlenen wat betreft de dwangmiddelen van gemeen recht. »;

« Les Ministres et autorités administratives, en ce qui les concerne, sont tenus de pourvoir à l'exécution du présent arrêt. Les huissiers de justice à ce requis ont à y concourir en ce qui concerne les voies de droit commun. »;

« Les Ministres et autorités administratives, en ce qui les concerne, sont tenus de pourvoir à l'exécution de la présente ordonnance. Les huissiers de justice à ce requis ont à y concourir en ce qui concerne les voies de droit commun. »;

« Die Minister und die Verwaltungsbehörden haben, was sie anbetrifft, für die Vollstreckung der vorliegenden Anordnung zu sorgen. Die dazu angeforderten Gerichtsvollzieher haben betreffs der gemeinrechtlichen Zwangsmittel ihren Beistand zu leisten. »;

« Die Minister und die Verwaltungsbehörden haben, was sie anbetrifft, für die Vollstreckung dieses Beschlusses zu sorgen. Die dazu angeforderten Gerichtsvollzieher haben betreffs der gemeinrechtlichen Zwangsmittel ihren Beistand zu leisten. »

De expedities worden afgeleverd door de hoofdgriffier, die ze ondertekent en het zegel van de Raad van State erop aanbrengt.

⁴¹ Woord vervangen bij K.B. 25/12/2017, art. 45; iwt. 01/03/2018.

Art. 51. In geval van cassatie wordt in voorkomend geval de zaak verwezen naar het rechtscollege waarvan de beslissing is verbroken.

De hoofdgriffier stuurt een expeditie van het arrest met het dossier naar het rechtscollege. In geval van verwijzing wordt de zaak van rechtswege aanhangig gemaakt bij het rechtscollege.

Het arrest wordt overgeschreven in de registers van het rechtscollege waarvan de beslissing is verbroken; melding ervan wordt gemaakt op de kant van de verbroken beslissing.

HOOFDSTUK VII. Slotbepalingen

Art. 52 tot 55. < Wijzigende bepalingen die niet opgenomen werden >

Art. 56. Dit besluit is van toepassing op de cassatieberoepen ingesteld vanaf 1 december 2006.

De artikelen 3 tot 6 zijn evenwel niet van toepassing op de cassatieberoepen die vanaf 1 december 2006 zijn ingesteld tegen rechterlijke beslissingen die vóór die datum ter kennis zijn gebracht.

Art. 57. Dit besluit treedt in werking op 1 december 2006.

Art. 58. Onze Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken en Onze Minister bevoegd voor Financiën zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.